

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 юли 2023 г.
(OR. en)

11915/23

ENV 869
COMER 93
MI 627
ONU 49
SAN 459
IND 400
DELECT 102

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 14 юли 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2023) 4683 final

Относно: ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 14.7.2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за производство, внос и износ

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2023) 4683 final.

Приложение: C(2023) 4683 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.7.2023 г.
C(2023) 4683 final

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 14.7.2023 година

**за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета
по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за
производство, внос и износ**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Политическият и правният контекст на настоящия делегиран регламент се състои от политиката и законодателството на ЕС относно живака и Конвенцията Минамата относно живака (наричана по-долу „Конвенцията Минамата“ или „Конвенцията“)¹.

Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака

Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008 (наричан по-долу „Регламентът относно живака“)² е основният инструмент на правото на Съюза: i) за регулиране на употребата на живак и живачни съединения (наричани по-долу „живак“), включително в продукти с добавен живак (наричани по-нататък „ПДЖ“)³, и ii) за транспониране в правото на ЕС на Конвенцията Минамата и правно обвързващите решения, приети от Конференцията на страните (наричана по-долу „КС по Конвенцията Минамата“).

Регламентът относно живака има за цел да защити човешкото здраве и околната среда от антропогенни емисии и изпускания на живак, като при това обръща внимание на целия жизнен цикъл на живака от първичния добив на живак до окончателното обезвреждане на отпадъците от живак. Регламентът беше разработен и приет като средство за преследване и изпълнение на крайната цел на политиката на ЕС относно живака, т.е. постепенно преустановяване с течение на времето на употребата на живак. Тази цел беше ясно посочена в стратегията на ЕС относно живака от 2005 г.⁴, преразгледана през 2010 г.⁵, в която Съюзът се призовава да предприеме мерки, наред с другото, за намаляване на употребата на живак чрез намаляване на предлагането и търсенето.

Като последващи действия във връзка със стратегията на ЕС относно живака Съветът на Европейския съюз заключи следното по отношение на употребата на живак в продукти:

„Използването на продукти, съдържащи живак, следва да се преустанови по възможно най-бърз и окончателен начин, когато съществуват подходящи алтернативи, като крайната цел е постепенно да се преустанови използването на

---

¹ Текстът на Конвенцията Минамата може да бъде намерен тук: <https://www.mercuryconvention.org/en/about>

² ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1.

³ В член 2, параграф 4 от Регламента относно живака понятието „продукт с добавен живак“ се определя като продукт или компонент на продукт, който съдържа целенасочено добавен живак или живачно съединение.

⁴ Съобщение на Комисията — Стратегия на Общността относно живака, COM(2005) 20 окончателен, 28.1. 2005 г.

⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета във връзка с прегледа на стратегията на Общността относно живака, COM(2010) 723 окончателен, 7.12.2010 г.

продукти, съдържащи живак, отчитайки надлежно техническите и икономическите обстоятелства и необходимостта от научноизследователска и развойна дейност.“⁶

В член 5 и приложение II към Регламента относно живака се разглеждат ПДЖ. В член 5, параграф 1 се предвижда, че се забраняват износът, вносът и производството в Съюза на ПДЖ, посочени в приложение II, считано от датите на изваждане от употреба, определени в приложението. Като изключение, в съответствие с член 5, параграф 2, забраната не се прилага за ПДЖ, които са от съществено значение за гражданската защита и за военни цели или се използват за научни изследвания, калибриране на инструменти или имат употреба като референтен стандарт.

ПДЖ, посочени в приложение II към Регламента относно живака, включват, наред с другото, определени батерии и акумулатори, прекъсвачи и релета, лампи, съдържащи живак (напр. някои компактни луминесцентни лампи) и неелектронни измервателни устройства (напр. термометри, тензометрични датчици, използвани в плетизмографи). Посочените ПДЖ подлежат на забрана за производство, внос и износ, считано от 31 декември 2018 г. или 31 декември 2020 г. ПДЖ, изброени в приложение II, са продукти, за които съществуват технически и икономически осъществими безживачни алтернативи и, както е посочено в съображение 14 от преамбюла на Регламента относно живака, представляват значителен дял от употребата на живак в рамките на Съюза и в световен мащаб.

С оглед намаляване на производството и употребата на ПДЖ, в член 8 от Регламента относно живака се определят строги условия по отношение на конкретния случай на „нови“ ПДЖ, т.е. такива, които не са произведени преди 1 януари 2018 г. По-специално с тази разпоредба се забранява тяхното производство и пускане на пазара, освен ако това не е разрешено от Европейската комисия. Такова разрешение може да бъде дадено само ако се докаже, че „новият“ ПДЖ носи значителни ползи за околната среда или здравето и не поражда значителни рискове нито за околната среда, нито за човешкото здраве, както и че не съществуват технически осъществими безживачни алтернативи, които да осигуряват такива ползи.

Що се отнася до взаимодействието между Регламента относно живака и Конвенцията Минамата относно ПДЖ, член 20 от посочения регламент оправомощава Комисията да приема делегирани актове за изменение, наред с другото, на приложение II към него, за да го приведе в съответствие с решенията, приети от КС по Конвенцията Минамата. Такова оправомощаване може да се прилага само ако Съюзът подкрепи съответното решение на КС по Конвенцията Минамата посредством решение на Съвета, прието съгласно член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). **Поради това правното основание за настоящия делегиран регламент се установява с член 20 от Регламента относно живака.**

Конвенция Минамата относно живака

Конвенцията Минамата влезе в сила на 16 август 2017 г. и до момента е ратифицирана от Европейския съюз⁷ и 136 държави, включително всички държави — членки на ЕС.

---

⁶ Заключение на Съвета „Преглед на стратегията на Общността относно живака“, 3075-то заседание на Съвета по околна среда, 14.3.2011 г.

Конвенцията Минамата е основната международна правна рамка, с която се цели защитата на здравето на човека и околната среда от антропогенни емисии и изпускания на живак във въздуха, водата и почвата. Както и с Регламента относно живака, с нея се обръща внимание на целия жизнен цикъл на живака — от първичния добив на живак до обезвреждането на отпадъците от живак.

С тази конвенция също така се въвежда забрана за производство, внос и износ (член 4, параграф 1), приложима за ПДЖ, изброени в приложение А (част I) към нея. Тъй като Съюзът изигра важна роля за оформянето на разпоредбите на Конвенцията Минамата, включително онези, които се отнасят до ПДЖ, списъкът на съответните продукти до голяма степен отразява списъка на ПДЖ, съдържащ се в приложение II към Регламента относно живака.

Съгласно член 4, параграфи 4, 7 и 8 от Конвенцията Минамата приложение А към нея трябваше да бъде преразгледано не по-късно от пет години след влизането в сила на Конвенцията, като се вземат предвид предложенията на страните за изменения, както и информацията, предадена относно ПДЖ и наличните възможни от техническа и икономическа гледна точка безживачни алтернативи, заедно с данни за свързаните с тях рискове и ползи за околната среда и човешкото здраве.

Решение за изменение на приложение А (част I) към Конвенцията Минамата

Предвид датата на влизане в сила на Конвенцията и член 4, параграфи 4, 7 и 8 от нея, се очакваше страните да приемат решение за изменение на приложение А към Конвенцията на втория етап от четвъртото заседание на КС по Конвенцията Минамата (COP4.П, 21—25 март 2022 г.).

Във връзка с това, за да продължи своето активно и значимо участие, на 31 март 2020 г. Съюзът предаде на секретариата на Конвенцията Минамата информация за редица ПДЖ и наличните за тях технически и икономически осъществими безживачни алтернативи в съответствие с член 4, параграф 4 от посочената конвенция. След това на 30 април 2021 г. Съюзът представи на секретариата официално предложение за изменение, наред с другото, на приложение А (част I) към Конвенцията Минамата в съответствие с член 4, параграф 7 от посочената конвенция⁸. В това предложение на ЕС се предвижда в приложение А (част I) да бъдат добавени следните ПДЖ:

- дискови цинково-сребърно-оксидни батерии със съдържание на живак < 2 % и дискови цинково-въздушни батерии със съдържание на живак < 2 %,
- халофосфатни фосфорни линейни луминесцентни лампи за общо осветление,

---

⁷ Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета от 11 май 2017 г. за сключване от името на Европейския съюз на Конвенцията Минамата относно живака (ОВ L 142, 2.6.2017 г., стр. 4).

⁸ Решение (ЕС) 2021/727 на Съвета от 29 април 2021 г. относно предаването, от името на Европейския съюз, на предложения за изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака по отношение на ПДЖ и производствени процеси, при които се използват живак или живачни съединения (ОВ L 155, 5.5.2021 г., стр. 23).

- неелектрически измервателни уреди: а) тензометрични датчици, използвани в плетизмографи; б) тензиометри,
- електрически и електронни измервателни уреди: а) преобразователи, предаватели и датчици за налягането на стопилки; б) живачни вакуумни помпи,
- полиуретан, включително флакони за нанасяне на полиуретан.

Освен това две други официални предложения за изменение на приложение А (част I) бяха направени от i) региона на Африка и ii) Швейцария/Канада.

В официалното предложение на региона на Африка се предвижда в приложение А (част I) да бъдат добавени следните ПДЖ:

- компактни люминесцентни лампи с вграден баласт (CFL.i) за общо осветление с мощност ≤ 30 W (наричани по-долу „CFL.i ≤ 30 W“),
- Линейни люминесцентни лампи за общо осветление: а) трилентови люминесцентни лампи ≤ 60 W; б) халофосфатни люминесцентни лампи ≤ 40 W,
- Люминесцентни лампи със студен катод (CCFL) и люминесцентни лампи с външни електроди (EEFL) за електронни екрани с всякаква дължина.

Що се отнася до съвместното официално предложение на Швейцария и Канада, в него се предвижда в приложение А (част I) да се добавят следните ПДЖ:

- устройства за уравнивяване, включително баластни и тежести за гуми и колела,
- фотографски филми и хартия,
- гориво за спътници и космически летателни апарати,
- мостове с много висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле.

С оглед на тези три официални предложения, с Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета, прието съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС, Съюзът реши да подкрепи решение на КС4.П за изменение на част I от приложение А към Конвенцията Минамата, което:

- i) е в съответствие с официалното предложение на Съюза от 30 април 2021 г.; или
- ii) е в съответствие с достиженията на правото на Съюза; или
- iii) обхваща ПДЖ, които не са регулирани от правото на ЕС, нито са произведени в Съюза; или

- iv) се отнася до някои категории лампи, съдържащи живак, посочени от региона на Африка в официалното му предложение за изменение⁹.

По време на COP4.II страните приеха решение за изменение, наред с другото, на част I от приложение А чрез добавяне на следните осем нови ПДЖ с дата 31 декември 2025 г. като приложима дата за поэтапното извеждане от употреба (по-нататък „Решение на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата“)¹⁰:

- CFL.i ≤ 30 W със съдържание на живак, надвишаващо 5 mg на лампова горелка,
- луминесцентни лампи със студен катод (CCFL) и луминесцентни лампи с външни електроди (EEFL) за електронни екрани с всякаква дължина,
- тензометрични датчици, използвани в плетизмографи,
- преобразователи за налягане на стопилка, предаватели за налягане на стопилка и датчици за налягането на стопилка,
- живачни вакуумни помпи,
- баластни и тежести за гуми и колела,
- фотографски филми и хартия,
- гориво за спътници и космически летателни апарати.

Като се има предвид, че приложното поле на решението на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата е в съответствие с Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета, Съюзът подкрепи приемането му на COP4.II по смисъла на член 20 от Регламента относно живака.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

Експертната група по живака (ЕГЖ), създадена като неформална експертна група на Комисията, за да подпомага, наред с другото, изготвянето на делегирани актове, беше консултирана, като тя не представи възражения срещу делегирания акт.

С широката общественост бяха проведени консултации и чрез портала EU *Have your say* (Споделете мнението си) с ограничен брой отзиви от широката общественост и други заинтересовани страни. Получените отзиви, включително от Европейското бюро по околна среда (ЕЕВ), бяха във връзка с необходимостта ЕС допълнително да ограничи употребата на живак в продукти извън обхвата на делегирания акт.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

---

⁹ Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета от 17 март 2022 г. за позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз във втората част на четвъртото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака по отношение на приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената Конвенция (ОВ L 107, 6.4.2022 г., стр. 78)

¹⁰ Решение MC-4/3: Преглед и изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака, 25 март 2022 г.

В съответствие с член 20 от Регламента относно живака предложеният делегиран регламент има за цел да приведе Регламента относно живака в съответствие с Решение МС-4/3 на КС по Конвенцията Минамата: *Преглед и изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака*, 25 март 2022 г. В това отношение обаче заслужава да се отбележи следното:

Първо, тензометричните датчици за употреба в плетизмографи като един от осемте продукта с добавен живак, предложени с решението на КС по Конвенцията Минамата, вече са включени в приложение II (част А) към Регламента относно живака. Съответно в предложения делегиран акт не е необходимо да се предвижда транспонирането на този елемент от решението на КС по Конвенцията Минамата.

Второ, докато приложение А (част I) към Конвенцията вече обхваща CFL.i $\leq$ 30 W със съдържание на живак, надвишаващо 5 mg на лампова горелка, с решението на КС по Конвенцията Минамата се разширява забраната за внос, износ и производство на всички видове CFL.i $\leq$ 30 W независимо от съдържанието на живак. Като се има предвид обаче, че разпоредбите на приложение II (част А) към Регламента относно живака са по-строги от Конвенцията, тъй като с тях вече се забранява вносът, износът и производството на CFL.i $\leq$ 30 W със съдържание на живак, надвишаващо 2,5 mg на лампова горелка, предложеният делегиран регламент се позовава на CFL.i $\leq$ 30 W със съдържание на живак, което не надвишава 2,5 mg на лампа. По този начин чрез предложения делегиран регламент се гарантира, че с Регламента за живака се постига същият резултат, както с Конвенцията, т.е. да се гарантира, че съгласно решението на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата всички CFL.i за общо осветление $\leq$ 30 W са забранени за внос, износ и производство до приложимата дата за поетапно спиране.

Съответно в член 1 от предложения делегиран регламент се предвижда следните седем продукта с добавен живак да бъдат добавени в част А от приложение II към Регламента относно живака, като датата на поетапно спиране от употреба е 31 декември 2025 г.:

- компактни люминесцентни лампи с вграден баласт (CFL.i) за общо осветление с мощност $\leq$ 30 W (наричани по-долу „CFL.i $\leq$ 30 W“) и съдържание на живак не повече от 2,5 mg на лампова горелка,
- люминесцентни лампи със студен катод (CCFL) и люминесцентни лампи с външни електроди (EEFL) за електронни екрани с всякаква дължина,
- преобразователи за налягане на стопилка, предаватели за налягане на стопилка и датчици за налягането на стопилка,
- живачни вакуумни помпи,
- баласты и тежести за гуми и колела,
- фотографски филми и хартия,
- гориво за спътници и космически летателни апарати.

По този начин в настоящото предложение за делегиран акт се предвиждат следните четири нови вписвания за ПДЖ в част А от приложение II към Регламента относно живака:

- ново вписване 3а за компактни луминесцентни лампи с вграден баласт (CFL.i) за общо осветление с мощност ≤ 30 W и съдържание на живак не повече от 2,5 mg на лампова горелка,
- ново вписване 6а за луминесцентни лампи със студен катод (CCFL) и луминесцентни лампи с външни електроди (EEFL) с всякаква дължина за електронни екрани,
- ново вписване 10 (*електрически и електронни измервателни уреди*) за преобразователи за налягане на стопилка, предаватели за налягане на стопилка и датчици за налягането на стопилка,
- ново вписване 11 (*други продукти с добавен живак*) за живачни вакуумни помпи, баласты и тежести за гуми и колела, фотографски филми и хартия и гориво за спътници и космически летателни апарати.

Комисията подготвя предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака по отношение на дентална амалгама и други продукти с добавен живак, подлежащи на ограничения за производство, внос и износ. Предложението на Комисията ще бъде прието успоредно с настоящия делегиран акт.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 14.7.2023 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за производство, внос и износ

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008¹, и по-специално член 20 от него

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2017/852 износът, вносът и производството в Съюза на продуктите с добавен живак, изброени в приложение II към посочения регламент, трябва да бъдат забранени, считано от датите, посочени в същото приложение, с изключение на продуктите, които са от съществено значение за гражданската защита и военните цели, и тези продукти за научни изследвания, калибриране на уреди или за използване като референтен стандарт.
- (2) Конвенцията Минамата относно живака (наричана по-долу „Конвенцията“) бе сключена от Съюза с Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета² и влезе в сила на 16 август 2017 г. С член 4, параграф 1 от Конвенцията се забраняват износът, вносът и производството на продукти с добавен живак, изброени в част I от приложение А към посочената конвенция, след датата на поетапно прекратяване, определена за тези продукти. В член 4, параграф 8 от Конвенцията се изисква Конференцията на страните по Конвенцията („КС“) да преразгледа приложение А към Конвенцията не по-късно от пет години след датата на влизането ѝ в сила.
- (3) Съюзът представи предложения за изменение на приложения А и Б към Конвенцията с Решение (ЕС) 2021/727 на Съвета³. На четвъртото си заседание,

¹ ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1.

² Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета от 11 май 2017 г. за сключване от името на Европейския съюз на Конвенцията Минамата относно живака (ОВ L 142, 2.6.2017 г., стр. 4).

³ Решение (ЕС) 2021/727 на Съвета от 29 април 2021 г. относно предаването, от името на Европейския съюз, на предложения за изменение на приложения А и Б към Конвенцията

проведено от 21 до 25 март 2022 г., КС прие Решение МС-4/3 за изменение на част I от приложение А към Конвенцията чрез включване на осем продукта с добавен живак в посоченото приложение. Посоченото решение беше подкрепено от Съюза с Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета⁴.

- (4) В част А от приложение II към Регламент (ЕС) 2017/852 вече са изброени тензометрични датчици за употреба в плетизмографи, като един от продуктите с добавен живак, включени в част I от приложение А към Конвенцията с Решение МС-4/3, както и компактни луминесцентни лампи с вграден баласт (CFL.i) за общо осветление с мощност са ≤ 30 W със съдържание на живак, надвишаващо 2,5 mg на лампова горелка. В резултат на това и за да се приведе Регламент (ЕС) 2017/852 в съответствие с Решение МС-4/3, е необходимо в част А от приложение II към посочения регламент да бъдат включени седем продукта с добавен живак: i) компактни луминесцентни лампи с вграден баласт (CFL.i) за общо осветление, с мощност ≤ 30 W със съдържание на живак, непревишаващо 2,5 mg на лампова горелка, ii) луминесцентни лампи със студен катод (CCFL) и луминесцентни лампи с външни електроди (EEFL) с всички дължини за електронни екрани, iii) преобразователи за налягане на стопилка, предаватели за налягане на стопилка и за датчици за налягане на стопилка, iv) живачни вакуумни помпи, v) баласта и тежести за гуми и колела, vi) фотографски филми и хартия и vii) гориво за спътници и космически апарати.
- (5) Поради това Регламент (ЕС) 2017/852 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение II към Регламент (ЕС) 2017/852 се изменя съгласно приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

---

⁴ Минамата относно живака по отношение на продукти с добавен живак и производствени процеси, при които се използват живак или живачни съединения (ОВ L 155, 5.5.2021 г., стр. 23).
Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета от 17 март 2022 г. за позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз във втората част на четвъртото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака по отношение на приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената Конвенция (ОВ L 107, 6.4.2022 г., стр. 78)

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14.7.2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN